

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29C/1/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117200646
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8117200646.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v spore žalobcov 1./ S. Y., J.. XX.XX.XXXX, G. Š. X, XXX XX E. J. Y., 2./ S.. S. Y., V.. X., J.. XX.XX.XXXX, G. Š. X, XXX XX, E.Š. J. Y., právne zastúpených JUDr. Branislavom Kahancom, advokátom so sídlom kancelárie Vajanského 33, 080 01 Prešov, IČO: 42077915, proti žalovanému S.. S. H., J.. XX.XX.XXXX, Y. G. U., o ochranu osobnosti, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade každému nemajetkovú ujmu vo výške 1.000 EUR v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy z a m i e t a.

III. Vo vzťahu k výroku I. rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 30.09.2020 pod sp.zn. 29C/1/2017-235 a výroku I. a II. rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 23.5.2022 pod sp.zn. 29C/1/2017 p r i z n á v a žalobcom v 1. a 2. rade voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

IV. Vo vzťahu k výroku II. rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 30.09.2020 pod sp.zn. 29C/1/2017-235 o zamietnutí žaloby o nároku o zdržanie sa neoprávnených zásahov nárok na náhradu trov konania stranám sporu n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia žalobou doručenu súdu dňa 12.1.2017 upravenou podaním doručeným súdu dňa 27.08.2020 žiadali, aby súd uložil žalovanému povinnosť upustiť do budúcnosti od akýchkoľvek verejných resp. akejkoľvek verejnosti prístupných prejavov osobnej povahy týkajúcich sa žalobcov, ich súkromia, cti a vážnosti, ako aj povinnosť ospravedlniť sa za neoprávnený zásah do ich práva na ochranu osobnosti napísaním ospravedlňujúceho listu a zároveň žiadali priznať titulom náhrady nemajetkovej ujmy každému sumu 10.000 EUR.

2. Žalobu odôvodnili tým, že v čase manželského zväzku žalobcov sa žalobkyňa v 2.rade na pracovisku zoznámila so žalovaným a ich vzájomný spočiatku kolektívny vzťah prerástol po citovú náklonnosť a po určitú dobu udržiavali mimomanželskú známosť, ktorá mala v konečnom dôsledku aj intímny charakter. Žalovaný ich začal po ukončení mimomanželskej známosť v roku 2013 kontaktovať prostredníctvom SMS správ a e-mailovej komunikácii, pričom ich obsahom bolo zosmiešňovanie, nadávky a vyhrážanie sa verejným ponížením. V septembri roku 2015 žalovaný kontaktoval žalobcu v 1.rade a vyhrážal sa rozhadzovaním letákov s fotkami a komunikáciou medzi žalobkyňou v 2.rade a ním po parkovisku pred obchodným domom Jednota. Napriek pasivite žalobcov, žalovaný neustále vyzváňal, vyhľadával žalobcov, pred bytovým domom na nich vykrikoval, zosmiešňoval ich a urážal. V mesiaci január roku 2016 žalobcovia našli na parkovisku rozhádzané papiere, na ktorých bol popísaný vzťah žalobkyne v

2. rade a žalovaného, ako aj osočovanie osoby žalobcu v 1. rade a jeho matky. Dňa 24.02.2016 žalobkyni v 2. rade bola doručená SMS správa s textom: „Vážená kurva, je čas vyrovnáť si účty, máte 5 minút, som dole.“ Pred bytovým domom - trvalým bydliskom žalobcom následne stála manželka žalovaného a hystericky vykrikovala „Zavolaj tú kurvku nech vyjde von“. Všetkého boli svedkami aj maloleté deti pochádzajúce z manželského zväzku žalobcov, pričom takto manželka žalovaného konala pred trvalým bydliskom žalobcov až do 21 hod.

3. Žalovaný neustále pokračuje v konaní, ktoré v konečnom dôsledku žalobcov spôsobuje psychické utrpenie, v dôsledku čoho boli títo nútení vyhľadať lekárske ošetrenie a takto dochádza k zásahom do ich osobnostných práv. Nadôvažok žalobca v 1. rade má strach, že podozrivý splní svoje hrozby a tomuto ublíži, resp. ublíži niekomu z rodiny. Uvedená obava pramení predovšetkým z priameho konania žalovaného ako aj SMS správ, ktorými ich neustále kontaktuje a ktorých prepis v prílohe pripájajú. Podľa žalobcov je uvedený stav už neúnosný a v podstate uvedenú situáciu nevedia riešiť. Majú pod vplyvom vulgárnych a ponižujúcich SMS správ zaslaných žalovaným za to, že tento im v podstate zničil rodinný život, znemožnil ich na pracovisku, neustále ich ponižuje, uráža, pričom na tejto skutočnosti nič nemení ani vzťah, ktorý v minulosti so žalovaným žalobkyňa v 2. rade po krátku dobu udržiavala.

4. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobcami predložené dôkazy sú predmetom prebiehajúceho vyšetrovania, dokazovania a znaleckého skúmania. V uvedenej veci tvrdí, že je nevinný a jeho konanie bolo len nutnou obranou na zabezpečenie obrany a ochrany jeho osobnosti a cti voči konaniu žalobcov, keďže tu zjavne ide o pomstu žalobcu v 1. rade za jeho milenecký vzťah so žalobkyňou v 2. rade s možným majetkovým prospechom, ktorý chce získať od neho.

5. V ďalšom poukázal na prebiehajúce trestné konania, ktoré sú vedené voči nemu pre podozrenie z trestného činu nebezpečného prenasledovania.

6. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcov, popretí skutkových tvrdení žalovaného, výsluchom sporových strán, oboznámení súkromnej komunikácie medzi sporovými stranami, rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou 13T/83/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 19To/19/2019, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

7. Žalobca bol rozsudkom Okresného súdu v Prešove zo dňa 14.5.2015 pod sp. zn. 4T/149/2014 oslobodený spod obžaloby pre prečin nebezpečného prenasledovania, ktorý mal spáchať tak, že v mesiaci september a október roku 2013 po rozchode s poškodenou S. S. Y. túto prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby SMS a nevyžiadanými e-mailami kontaktoval, ktorými požadoval vysvetlenie ukončenia vzťahu. Na uvedené nereagovala, na čo reagoval menovaný tak, že prišiel do miesta jej trvalého bydliska, kde už S. Y. z obavy, že príde do bytu, kde menovaná býva s manželom a ich dvoma deťmi išla k nemu zo strachu do osobného motorového vozidla, ktorým za ňou prišiel, vo vozidle sa jej vyhrážal, že ak sa k nemu nevráti, tak všetko o ich vzťahu povie manželovi, načo poškodená pristúpila a súhlasila s tým, že vo vzťahu bude pokračovať, až do decembra 2013 udržiavala ich sporadický vzťah, kde dňa 30.12.2013 napísala SMS správ s obsahom, že už ho nechce vidieť, ktorou ukončila ich vzťah, na túto správu páchatel reagoval tak, že S. Y. čakal pri chirurgickom monobloku a opätovne od nej požadoval vysvetlenie ukončenia ich vzťahu aj nasledujúci deň 31.12.2013 písal S. Y. SMS a volal jej, po tomto období po 15. januári 2014 sa jej začal vyhrážať, že zverejní obsah spoločnej e-mailovej komunikácii a tiež jej začal písať e-maily aj na služobný e-mail, následne v mesiaci marec 2014 a nasledujúce mesiace začal menovaný kontaktovať prostredníctvom elektronickej komunikácie už aj manžela S. Y. aj jej svokra a to s vulgárnym a zosmiešňujúcim obsahom a to preto, že uvedený skutok nie je trestným činom.

8. Podľa žalobcu v 1. rade už 2 týždne po uvedenom rozhodnutí ich opätovne začal žalovaný kontaktovať esemeskami a e-mailami vulgárneho charakteru čoraz horšou a väčšou intenzitou. Následne začal kontaktovať manžela jej sestry ako aj ďalších rodinných príslušníkov s tým, že ich obsah nepozná. Nevie uviesť presne, ale po 1. súdnom rozhodnutí v trestnom konaní našli okolo bytu a na parkovisku rozhádzané papiere, obsahom ktorých bolo zašpinenie celej jeho rodiny ako aj jeho manželky. Neskôr bol kontaktovaný inými ľuďmi s tým, že nejaký tučný pán sa ich pýta na jeho súkromie a osobný život. Uvedená SMS komunikácia prebiehala takmer denno- denne. Niekedy to bolo aj 10 SMS správ za 1 deň. Neskôr prostredníctvom facebookovej komunikácie začal kontaktovať našu dcéru a syna spôsobom vyjadrenia, že s kým teraz „jebe“ ich matka. Táto komunikácia veľmi vážne narušila nielen ich manželský

vzťah, ale aj vzťah s deťmi, keďže po každej SMS komunikácii sa s manželkou hádali čo významným spôsobom zasiahlo aj ich deti, ktorým sa výrazne zhoršil prospech a syn na rok odišiel pracovať do zahraničia. Často v SMS komunikácii opisoval intímny styk spôsobom, ktorý podľa neho hraničí s pornofilmom a chcel rozložiť ich vzťah. Posielal komunikáciu s tým, že zavolá na nich políciu, skopíroval celý obsah trestného konania, výpovede s tým, že susedom dá prihlasovacie údaje, aby si mohli všetko o nich prečítať. Prenieslo sa to aj na jeho pracovný život, keďže žalovaný oznamoval zamestnávateľovi, že nie on prenasleduje ich, ale oni prenasledujú jeho. Sám išiel na firmu a požiadal vedúceho dopravy o výpis z GPS, ktorý odovzdal polícii, z ktorej bolo zistené, že v rozhodnom období vôbec neprechádzal okolo trvalého bydliska žalovaného. Opakovane mu zamestnávateľ oznamoval, že sú kontaktovaný políciou o poskytnutie informácií vo veci trestného konania, čo musel v práci vysvetľovať. S manželkou nechodievajú do spoločnosti s poukazom na to, čo všetko bolo o nich popísané a taktiež to malo za následok narušenie širších rodinných vzťahov.

9. Žalobkyňa v 2.rade uviedla, že v uvedených veciach vypovedala už niekoľko krát. Spolu so žalovaným zlyhali ako manželia čo sa nemalo stať. Neustále ju ubezpečoval, že uvedená záležitosť sa nedotkne ani jednej rodiny. Neskôr začal využívať jej strach a obavy z toho, že sa o tomto zlyhaní dozvie jej rodina po tom čo mu oznámila, že vo vzťahu nechce pokračovať. Po tom ako s ním odmietla komunikovať začala dostávať výhražné e-maily a SMS komunikácie s obsahom, že ju zničí ako aj jej rodinu. Žalovaný napriek právoplatnému odsúdeniu ich naďalej kontaktuje, pričom každá SMS správa je vulgárna, opisuje ich intímny vzťah a spochybňuje jej vzťah k manželovi. Uvedená SMS komunikácia žalovaného veľmi nepriaznivo ovplyvnila ich psychický stav, keďže tento v tejto pokračoval krátko na to ako bol 1. súdnym rozhodnutím v trestnom konaní spod obžaloby oslobodený. Boli nútení navštíviť psychologickú poradňu, keďže uvedená situácia nepriaznivo vplývala nielen na ich manželský život, ale aj na ich vzťah k deťom. Potom ako bolo podané opätovné trestné oznámenie voči žalovanému, pokračovali podania žalovaného trestnými oznámeniami voči manželovi čo malo opätovne za následok nepriaznivý stav ich manželského života tým, že manžel ju obviňoval, že je všetkému na vine. Trestné oznámenia na manžela zo strany žalovaného boli úmyselné tak, aby to zasiahlo celú ich rodinu a boli podávané v mieste ich trvalého bydliska, aby sa s ich obsahom oboznámil čo najväčší počet ľudí. Ich sused našiel leták, obsahom ktorého malo byť popísanie jej intímneho vzťahu so žalovaným. Taktiež to ovplyvnilo jej pracovný vzťah s kolegyňami, keďže žalovaný bol jej bývalým kolegom, ktorý vedel realizovať kroky, aby sa informácie o ich intímnom vzťahu rozšírili aj medzi spolupracovníkov. Zároveň sa zmenil aj postoj detí voči nej, ktoré jej dávali za vinu celú vzniknutú situáciu.

10. Žalovaný uviedol, že mal intímny vzťah so žalobkyňou od februára roku 2013 do 31.12.2013. Asi v polovici roku 2013 na tento vzťah cez SMS komunikáciu prišla jeho manželka, ktorá mu dala podmienku, aby tento vzťah ukončil. Tento pretrvával až do konca roka 2013. Potom ako bol v 1. konaní oslobodený spod obžaloby chcel zachrániť svoje manželstvo, nakoľko mali s manželkou malé dieťa. Chcel začať novú etapu - nový život. Napriek tomu, že sa snažil cez celú situáciu preniesť, z každej strany bol konfrontovaný s tým, že je úchylák a že to je on, ktorý žalobcov prenasleduje. Dozvedel sa od svokry žalobkyne, že on im nedá pokoj, že ich neustále obťažuje a prenasleduje. S týmto bola konfrontovaná aj jeho manželka, ktorá sa vždy o niečom dozvedela keď prišiel z práce. Je pravdou, že priznal, že časť SMS komunikácie zasielal, ale nie všetky, ktoré boli predmetom trestného konania. Aj samotný žalobca ho kontaktoval z e-mailovej adresy s komentárom, že pochodí po všetkých jeho susedoch s tým, že aké je úchylné hovädo a tučné prasa. Pokiaľ ide o jeho komunikáciu nikdy iniciatíva nevzišla z jeho strany, ale bola to reakcia na kontaktovanie zo strany žalobcov alebo jeho manželky. Od rozhodnutia súdu sa týmto riadi, žiadnym spôsobom ich nekontaktuje, nekomunikuje s nimi, verbálne, SMS-komunikáciou, ani e-mailami. Práve žalobca kontaktoval jeho kolegu s tým, že má s ním nejaký problém.

11. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 07.11.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 23.05.2019 pod sp. zn. 9To/19/2019 bol žalovaný uznaný za vinného, že v dobe od 14.05.2015 do 21.10.2016 v Hanušovciach nad Topľou a inde kontaktoval poškodenú S. Y. a S. Y. tým spôsobom, že z telefónneho čísla 0907164797 zasielal a zasiela SMS správy na telefónne číslo 0907097032, ktorého vlastníkom je poškodený S. Y., na telefónne číslo S. Y. SMS neprichádzajú, nakoľko poškodená ju s ohľadom na predchádzajúce konanie S. H. si musela svoje číslo zablokovať, taktiež zasielal poškodeným e-mailové správy a to na e-maily: S..Y..U., ktorý používa poškodená S. Y. a S..Y..U., ktorý používa poškodený S. Y., pričom SMS správy a e-mailové správy poškodeným posielala proti vôli oboch poškodených, kde v SMS správach a e-mailových správach sa vulgárne vyjadruje na poškodených, zastrahuje ich zverejnením ich osôb poškodzujúcich informácií, zosmiešňuje ich, čím jeho konanie negatívne ovplyvňuje konsolidáciu manželského vzťahu a kvalitu rodinného a spoločenského

života, teda iných dlhodobo prenasledoval takým spôsobom, že podstatným spôsobom zhoršil kvalitu ich života tým, že ich kontaktuje prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby proti ich vôli a inak ich obmedzuje v ich obvyklom spôsobe života; tým spáchal prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. c), písm. e) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody na 5 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu osemnástich mesiacov. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 23.05.2019.

12. Z odôvodnenia uvedených rozhodnutí vyplýva, že bolo nepochybne preukázané, že v rozhodnom období od 14.05.2015 zasielal z telefónneho čísla, kartu s ktorým používal, SMS správy na telefónne číslo žalobcu v 1. rade obsahom, ktorých boli vulgarizmy, posmešné komentáre na žalobcu ako aj komentáre zosmiešňujúce spolužitie žalobcov vrátane komentárov v ktorých poukazyval na jeho milostný pomer so žalobkyňou, vyobrazoval ju ako ženu, ktorá mala mimomanželský pomer nielen s ním, ale aj s inými mužmi, označoval žalobkyňu ako „kurvu“ a žalobcu „kokot, chuj, čurák“ a inými vulgarizmami, vyhrážal sa zverejnením informácií o jeho pomere žalobkyňou s uvádzaním dôsledkov na ich rodinu. Žalovaný sa tohto konania dopúšťal proti ich vôli a toto malo negatívny vplyv na ich rodinný a súkromný život ako aj pracovný život ako aj na konsolidáciu ich manželského života. Zo znaleckého dokazovania realizovaného v priebehu trestného konania vyplynulo, že u žalobkyne sa zistila prítomnosť psychosomatického narušenia, zvýšeného emocionálneho napätia, nadlimitné úzkostné prejavy, symptomaticky významné depresívne ladenia so sprievodnými strachovými reakciami, sociálne stiahnutie sa, znížená až redukovaná schopnosť tešiť sa zo života, pocity ohrozenia, napätia a strachu v súvislosti s budúcnosťou, anticipácia negatívneho a pretrvávania pocitov bezmocnosti, neistoty, ohrozenia, obavy čo sa asi môže stať či príhodiť, čo môže ďalej očakávať po skúsenostiach s konaním bývalého priateľa.

13. U žalobcu bola zistená významná miera emocionálneho rozkolísania až emocionálna labilita s vyšším zástojom napätia v prežívaní, zraniteľnosť a depresívne ladenie. Aktuálne je u neho znížená tolerancia voči stresu s očakávateľnými afektívnymi výbuchmi.

14. Pokiaľ ide o SMS komunikáciu, ktorá bola predmetom uvedeného trestného konania medzi sporovými stranami nebolo sporné, že táto je totožná s prílohami žaloby uvedenými na č. I. 6 až 93.

15. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

16. Podľa § 12 Občianskeho zákonníka (1) Písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením.

(2) Privolenie nie je potrebné, ak sa vyhotovia alebo použijú písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky, zvukové alebo obrazové a zvukové záznamy na úradné účely na základe zákona.

(3) Podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy sa môžu bez privolenia fyzickej osoby vyhotoviť alebo použiť primeraným spôsobom tiež na vedecké a umelecké účely a pre tlačové, filmové, rozhlasové a televízne spravodajstvo. Ani také použitie však nesmie byť v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby.

17. Podľa § 13 Občianskeho zákonníka (1) Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

(3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

18. Podľa § 16 Občianskeho zákonníka kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

19. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladmi úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je skutočnosť, že došlo k neoprávnenému zásahu a ďalej, že tento zásah bol objektívne spôsobilý prívodiť ujmu na právach chránených ustanoveniami § 11 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, pričom musia byť splnené oba tieto predpoklady, aby vznikol právny vzťah, obsahom ktorého je právo fyzickej osoby domáhať sa ochrany a povinnosť subjektu zásahu znášať súdom uloženú sankciu.

20. Občiansky zákonník v ust. § 11, podľa ktorého fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy zabezpečuje každej fyzickej osobe širokú ochranu jej osobnosti bez akýchkoľvek obmedzení vyplývajúcich z odlišností daných pôvodom, pohlavím, rasou, náboženstvom, národnosťou, vzdelaním, jazykom či povoláním. Ochranu osobnosti poskytuje tým, že zakotvuje všeobecnú zásadu ochrany osobnosti a že ju ďalej dopĺňa neúplným výpočtom príkladov typických hodnôt osobnosti fyzickej osoby, ktorých sa ochrana týka. Osobnosť fyzickej osoby môže byť vo všeobecnosti dotknutá buď tak, že sa zasiahne len do jednej, jej súčasť tvoriacej hodnoty (napríklad len právo na ochranu mena) alebo tiež tak, že jedným zásahom sa súčasne porušia alebo ohrozia viaceré hodnoty osobnosti (právo na česť a dôstojnosť spolu s právom na ochranu súkromia a osobnej slobody).

21. Prvým zo znakov uvedených vyššie je objektívna spôsobilosť zásahu vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo i len ohrození osobnosti fyzickej osoby. Znak objektívnej spôsobilosti zasiahnuť do chránených osobnostných práv je daný vždy vtedy, ak ide o také konanie, ktorého dôsledky by v rovnakej situácii negatívne pôsobili na každú inú fyzickú osobu ako nebezpečenstvo zníženia jej vážnosti u spoluobčanov a tým aj nebezpečenstvo nepriaznivého ovplyvnenia jej uplatnenia v spoločnosti.

22. Neoprávneným zásahom je zásadne každé nepravdivé tvrdenie alebo obvinenie, ktoré zasahuje práva chránené ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Bez významu je skutočnosť či pôvodca zásahu si bol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia alebo či išlo iba o nedbanlivé preberanie poznatkov a ich rozširovanie. Neoprávneným zásahom však môže byť aj tvrdenie pravdivé, ktoré sa dotýka intímnej sféry života človeka, lebo tá je rovnako chránené ust. § 11 Občianskeho zákonníka ako 1 z nie menej významných zložiek osobnosti človeka, potrebná pre jeho rozvoj a jeho uplatnenie v spoločnosti. Pritom intímnu sféru netvorí iba intímny život človeka v najužšom slova zmysle, ale tiež život rodinný. Neoprávneným zásahom je teda konanie, ktoré svojím obsahom, formou a cieľom zasahuje do práv chránených ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a je teda objektívne spôsobilé uvedené chránené práva ohroziť alebo narušiť. Môže byť urobený ústne, písomne alebo aj iným spôsobom, ak je možné zistiť jeho význam a zmysel (S III, str. 172-173).

23. Z rozhodovacej činnosti všeobecných súdov Slovenskej republiky vrátane Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že objektívne spôsobilý nie je taký zásah, ku ktorým došlo v neprítomnosti iných osôb, prípadne ak sa nepreukázalo, že by sa tieto výroky dotýkajúce sa osobnosti občana dostali na známosť iným osobám. O objektívnu spôsobilosť vyvolať tieto následky predpokladané ust. § 11 OZ nejde vtedy, ak došlo k zásahu, napríklad pri rozhovore len medzi dvomi osobami, ak sa však dostanú prednesené výroky na verejnosť, alebo ak sa na verejnosť dostať môžu je daná objektívna spôsobilosť tieto následky vyvolať. Teda za nespôsobilý zásah narušiť alebo ohroziť práva na ochranu osobnosti chránené ust. § 11 Občianskeho zákonníka považujú sudy prípady kedy zásah spočíval v tvrdeniach, ktoré boli prednesené, napríklad za takých okolností, za ktorých nehrozilo zverejnenie a nemohlo žiadnym spôsobom dôjsť k zníženiu vážnosti fyzickej osoby, napríklad medzi ostatnými spoluobčanmi (Najvyšší súd Slovenskej republiky 5Cdo/180/2007; Sborník III., Nejvyššího soudu, SEVT, Praha 1980 str.177).

24. Na druhej strane však Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze zo 06.11.2014 pod sp. zn. IIÚS/424/2012 konštatoval, že ust. § 13 ods. 2 už pri demonštratívnom výpočte dôvodov priznania peňažnej satisfakcie uvádza jednak zníženie dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti. Už pri jazykovej analýze uvedeného spojenia možno dospieť k záveru, že pojem „dôstojnosť“ sa neviaže so spojením „v spoločnosti“, s ktorým sa viaže jedine slovo „vážnosť“. Predpokladom priznania peňažného zadostučinenia je tak najmä situácia, ak zásah do osobnosti bol takej povahy, intenzity alebo takého trvania, že z jeho dôsledku došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby. Potom je irelevantné či k zníženiu dôstojnosti došlo v spoločnosti alebo inde, podstatné je, že išlo o taký zásah, ktorý podstatne zníži

dôstojnosť dotknutej osoby. Povedané jednoduchým príkladom - aj dehonestujúce zaobchádzanie lekára s pacientom v úplnom súkromí ambulancie, ktorého svedkom nebol nikto iný, ani sestra, môže znižovať dôstojnosť pacienta.

25. Je nepochybné, že v rozhodnom období od 14.03.2015 žalovaný zasielal z telefónneho čísla, kartu, s ktorým používal, SMS na telefónne číslo u žalobcu, obsahom ktorých boli vulgarizmy, posmešné komentáre na žalobcu ako aj komentáre zosmiešňujúce spolužitie žalobcov s komentármi, v ktorých poukazoval na jeho milostný pomer so žalobkyňou a túto vyobrazoval ako ženu, ktorá mala mimomanželský pomer nielen s ním, ale aj s inými mužmi. Označoval žalobkyňu ako „kurvu“ a žalobcu „kokot, chuj, čurák“ a inými vulgarizmami, vyhrážal sa zverejnením informácií o jeho pomere so žalobkyňou s uvádzaním dôsledkov na ich rodinu.

26. Do rámca vymedzeného ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka patrí ako integrálna súčasť všeobecného práva na ochranu osobnosti tiež právo na súkromie, ktoré zahŕňa širokú oblasť súkromia fyzickej osoby, najmä jej súkromného života, intímnej a rodinnej sféry, vnútorného myšlienkového a citového života. Súkromie je považované za najvlastnejšiu, najvnútornejšiu a najintímnejšiu sféru človeka. Takto chápané právo na ochranu súkromia bráni osobnosť pred vonkajším neoprávneným zasahovaním, ktoré nepriaznivo ovplyvňuje rozvoj jej fyzickej, ale aj psychickej, morálnej a sociálnej integrity. Vnútna sféra človeka nie je izolovaná od vonkajšieho sveta, dianie vo vonkajšom svete bezpochyby dopadá aj na vnútro človeka, sféru jeho emócií, myšlienok, predstáv, postojov, názorov a vyvoláva v ňom pozitívne i negatívne reakcie. Negatívny zásah do tejto sféry pôsobí neraz zraňujúco, znevažujúco, človeka zbavuje istoty a spôsobuje mu rozličné ujmy. Potreba diskretnosti a intimity je univerzálnou vlastnosťou každej ľudskej bytosti. Táto potreba vyžaduje účinnú ochranu, normy občianskeho práva v rámci ochrany osobnosti poskytujú teda ochranu aj takto chápaného súkromia fyzickej osoby (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne 5Co/8/2016 zo dňa 16.11.2016).

27. Posielanie SMS správ a e-mailovej komunikácie s urážlivým, hanlivým obsahom plných vulgarizmov týkajúcich sa intímnej sféry žalobcov nemožno považovať za dovolené konanie. Samotný žalovaný bol v priebehu súdneho konania za uvedenú komunikáciu právoplatným rozhodnutím súdu uznaný za vinného zo spáchania trestného činu nebezpečného prenasledovania, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody s podmieneným odkladom. Podľa názoru súdu nebolo potrebné podrobne skúmať či uvedené správy obsahujú pravdivé fakty či hodnotiace úsudky vychádzajúce z pravdivých skutočností, keďže tieto sa dotýkali intímnej sféry žalobcov. Správanie žalovaného možno považovať za formu „stalkingu“, ktorý možno definovať ako zlovoľné, úmyselné a systematické prenasledovanie a obťažovanie inej osoby, ktoré u obeti znižuje kvalitu jej života a ohrozuje bezpečnosť. Je to spôsob správania sa, pri ktorom osoba cíti strach, nervozitu, obťažovanie alebo nebezpečenstvo, ide o prípady, keď je osoba opakovane páchatelom kontaktovaná, tento ju sleduje, posieľa jej veci, hovorí s ňou, aj keď ho osoba nechce alebo túto osobu ohrozuje. Takéto správanie môže zahŕňať posielanie správ, e-mailov, obrázkov, opakované telefonáty ako aj iné pokusy o kontaktovanie, obťažovanie alebo zastrašovanie obete. Pre obeť je to vysoko stresujúca situácia, pri ktorej sa kumulujú negatívne pocity nielen zo samotného prenasledovania, straty súkromia, ale aj nepochopenia okolia. V dôsledku toho sa potom objavujú pocity bezmocnosti, seba obviňovania, často sa rozvíjajú psychoreaktívne úzkostno-depresívne stavy alebo psychosomatické poruchy. Stalking má zároveň významný nepriaznivý vplyv aj na sociálny či profesionálny život obete.

28. Pri priznaní niektorej z foriem zadosťučinenia v zmysle ust. § 13 Občianskeho zákonníka je potrebné zvoliť takú jeho formu, ktorá je podľa okolností každého konkrétneho prípadu primeraná a postačujúca na relatívnu sanáciu nemajetkovej ujmy vzniknutej neoprávneným zásahom a ktorá tak súčasne bude aj účinná. Súd pri úvahe o primeranosti požadovanej satisfakcie musí predovšetkým vychádzať tak z celkovej povahy ako aj z jednotlivých okolností konkrétneho prípadu, teda musí prihliadnuť na intenzitu, povahu a spôsob neoprávneného zásahu, na charakter a rozsah zasiahnutej hodnoty osobnosti, na trvanie ako aj na trvanie a šírku vzniknutej nemajetkovej ujmy. Žalobným návrhom sa žalobcovia prvým žalobným petitom voči žalovanému domáhali uloženia povinnosti upustenia do budúca akýchkoľvek verejných alebo akejkoľvek verejnosti prístupných prejavov osobnej povahy týkajúcich sa žalobcom ich súkromia, cti a vážnosti.

29. Súd I. inštancie rozsudkom zo dňa 30.09.2020 výrokom I. uložil žalovanému povinnosť do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku na vlastné náklady doručiť žalobcom prostredníctvom doporučenej

poštovej zásielky písomné ospravedlnenie vlastnoručne podpísané žalovaným v znení špecifikovanom vo výroku; výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu o zdržanie sa neoprávnených zásahov a o nemajetkovú ujmu žalobu zamietol a výrokom III nárok na náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

30. Konštatoval, že základným predpokladom pre úspešné uplatnenie si nároku na zdržanie sa od neoprávneného zásahu do osobnosti fyzickej osoby je, aby neoprávnený zásah trval poprípade, aby existovalo bezprostredné nebezpečenstvo jeho uskutočnenia, či opakovania v budúcnosti. Je nepresné a nesprávne, ak výrok rozsudku len všeobecne ukladá žalovanému zdržať sa urážlivých výrokov narušujúcich občiansku česť žalobcu. Aby rozsudok bol vykonateľný, musí byť preto rušivý čin vo výroku presne popísaný. Inak by nebolo možné posúdiť totožnosť skutku. Nestačí, aby zásah bol individualizovaný len v odôvodnení rozhodnutia. Ak nie je žalobný návrh dostatočne určitý, kde povinnosťou súdu poučiť strany sporu v tomto smere, aby bol žalobný návrh upresnený.

31. Keďže žalobcovia napriek poučeniu na pojednávaní konanom dňa 09.12.2019 uvedený žalobný návrh neupresnili, súd žalobu v tejto časti pre jej neurčitosť zamietol.

32. Ďalej konštatoval, že vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že protiprávnym konaním žalovaného došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcov, za ktoré bol aj právoplatne odsúdený, preto súd vyhovel žalobe v časti, ktorou sa žalobcovia domáhali morálneho zadosťučinenia formou ospravedlňujúceho listu. Žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy zamietol, nakoľko pri uvedenom nároku žalobcovia neuviedli v žalobnom návrhu a ani v priebehu celého súdneho konania žiadne skutkové tvrdenia odôvodňujúce priznanie peňažnej satisfakcie teda, že v dôsledku neoprávneného zásahu žalovaného došlo v značnej miere k zníženiu ich dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti.

33. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť vo vzťahu k výroku I. a II. o zamietnutí žaloby o nároku zdržania sa neoprávnených zásahov dňa 17.10.2020.

34. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 30.11.2021 pod sp. zn. 23 Co/51/2020 zrušil rozsudok súdu I. inštancie vo výroku II. v časti o zamietnutí žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy a v súvisiacom výroku III. o trovách konania.

35. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že sa stotožňuje s názorom odvolateľov, že súd I. inštancie nesprávne aplikoval rozhodnutie Najvyššieho súdu 4Cdo/232/2010 na skutkové tvrdenia žalobcov, keď v súvislosti s problematikou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v bode 34. odôvodnenia dospel k záveru, že žalobcovia neuviedli v žalobnom návrhu a ani v priebehu celého súdneho konania žiadne skutkové tvrdenia odôvodňujúce priznanie peňažnej satisfakcie teda, že v dôsledku neoprávneného zásahu žalovaného došlo v značnej miere k zníženiu ich dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti. Aj v prípade niektorého zásahu do práva na súkromie môže nastať ten istý dôsledok. Pri výklade ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je potrebné vychádzať z toho, že priznať právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch možno nielen v prípadoch keď je preukázané, že došlo k zníženiu dôstojnosti a vážnosti osoby spoločnosti, pretože ide iba o príkladné kritérium.

36. Úlohou prvoinštančného súdu bude v ďalšom konaní opätovne posúdiť dôvodnosť uplatnenej žaloby v časti o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcom každému 10.000 EUR titulom náhrady nemajetkovej ujmy s ohľadom na ustanovenie § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka v rámci vyššie naznačených intencií. Z doposiaľ vykonaného dokazovania sa javí, že nemateriálne zadosťučinenie sa nezdá postačujúce.

37. Súd I. inštancie na návrh žalobcov oboznámil obsah znaleckého posudku vypracovaného v rámci trestného konania (13T/83/2017) číslo 03/2016 vypracovaného znalcom S.. F. U..

38. Znalkyňa v uvedenom znaleckom posudku sa zaoberala otázkou posúdenia psychického stavu žalobcov s poukazom na konanie osoby žalovaného a vzájomný vzťah žalobcov.

39. Znalkyňa uviedla, že pri vyšetrení žalobkyne zistila u nej prítomnosť psychosomatického narušenia, zvýšeného emocionálneho napätia, nadlimitné úzkostné prejavy, symptomaticky významné depresívne ladenie so sprievodnými strachovými reakciami, sociálne stiahnutie sa, zníženú až redukovanú

schopnosť tešiť sa zo života, pocity ohrozenia, napätia a strachu v súvislosti s budúcnosťou, anticipáciu negatívneho a pretrvávajúceho pocitu bezmocnosti, neistoty, ohrozenia, obavy, čo sa asi môže stať, či príhodiť, čo môže ďalej očakávať po skúsenostiach s konaním bývalého priateľa pána H.. Zistené symptómy znemožňujú nadobudnutie vnútornej istoty a bezpečia u poškodenej, a sú priamo odzvou dlhodobu pretrvávajúcej dynamiky, opakovaného prenasledovania S. H.. Toto má za následok podstatne zhoršenie kvality jej života.

40. Vo vzťahu k žalobcovi uviedla, že u neho zistila významnú mieru emocionálneho rozkolísania až emocionálnu labilitu, vyšší zástož napätia v prežívaní, zraniteľnosť, depresívne ladenie. Emocionálne náročnejšie situácie sú ním vnímané ako priťažujúce, aktuálne znížená tolerancia voči stresu s očakávateľnými afektívnymi výbuchmi. Sebavedomie je znížené. Všetky tieto symptómy sú kauzálne späté s dlhodobým konaním S. H., čo má zistené následky v podstatnom zhoršení kvality života poškodeného S. Y..

41. Žalobkyňa je vyrovnaná s ukončením epizodického citového vzťahu k S. H.. Túto etapu života vníma ako svojej zlyhanie, vyplývajú jej z toho v prežívaní pocitu viny vo vzťahu k vlastnej rodine a najradšej by na minulosť zabudla. Od H. sa svojim postojom dištancuje, odmieta prijímať akúkoľvek komunikáciu s ním a jeho kroky nielen voči nej samotnej, ale aj voči manželovi a najmä deťom vníma ako zlomyseľné nežiaduce zasahovanie do jej rodinných vzťahov. V aktuálnej dobe jej vzťah charakterizuje bezmocnosť, obavy a pocity ohrozenia z nevyspytateľného konania pána H..

42. Vo vzťahu k žalobcovi uviedla, že hodnotovo a emocionálne vysokopostavená téma rodiny bola v minulosti vážne narušená krízou v manželstve pre vzťah manželky a S. H.. V súčasnosti je plazivo konsolidujúca vzťahová väzba k manželke dlhodobu a neustále narúšaná opakovanými neželanými atakmi zo strany S. H., ktoré znovu nastoľujú u S. Y. stavy zníženého sebavedomia, neistoty, pocitov ohrozenia, obáv, narastania napätia s dopadom na bežné fungovanie. Tento vzťah S. Y. k S. H. nie je agresívny, či výslovne nepriateľský, ale je vnímaný pre opakované neustávajúce ataky ako neželaný a odmietavý, zaťažujúci, ohrozujúci, obávaný, zneisťujúci víziu možného pokojného rodinného života a významne negatívne ovplyvňuje konsolidáciu manželského vzťahu a kvalitu ich rodinného a spoločenského života.

43. Žalovaný na pojednávaní konanom dňa 23.05.2022 žiadal, aby súd doplnil dokazovanie znalkyňou S.. F. U., ktorá vypracovala vyššie uvedený znalecký posudok.

44. Podľa § 153 CSP, (1) Strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

(2)

Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

(3)

Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

45. Z ustanovenia § 153 CSP nesporne vyplýva, že strany sú povinné prostriedky procesného útoku a procesnej obrany uplatniť včas s tým, že tieto nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť skôr, pokiaľ by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Súd nemusí prihliadnuť na tie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré sporovými stranami neboli predložené včas, a to najmä, ak by si to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania.

46. V danom prípade súd I. inštancie s poukazom na zásadu sudcovskej koncentrácie v zmysle ustanovenia § 153 CSP neprihliadal na prostriedky procesnej obrany žalovaného na doplnenie dokazovania.

47. Žalovaný mal vytvorený dostatočný časový priestor od doručenia predvolania na pojednávanie konané dňa 23.05.2022, ktoré prevzal ešte 01.03.2022, aby súdu I. inštancie oznámil včas svoje návrhy

na doplnenie dokazovania tak, aby tieto mohli byť vykonané najneskôr v deň konania nariadeného pojednávania. Keďže návrh žalovaného na doplnenie dokazovania by si vyžadoval nariadenie ďalšieho pojednávania, súd jeho návrh v súlade so zásadou sudcovskej koncentrácie zamietol.

48. Žalovaný vo svojom vyjadrení namietal nesprávnosť záverov uvedeného znaleckého posudku vo vzťahu k žalobcovi majúc za to, že ním uvádzané symptómy sú prejavom tzv. mužského prechodu, pričom znalkyňa nezohľadnila, že boli dôsledkom nevery žalobkyne.

49. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že protiprávnym konaním žalovaného došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu, za ktoré bol aj právoplatne odsúdený.

50. S poukazom na viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu, že nemateriálne zadost'učinenie nie je postačujúce sa súd I. inštancie zaoberal otázkou nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy.

51. Keďže v judikatúre súdu Slovenskej republiky absentuje posudzovanie nároku na priznanie nemajetkovej ujmy v prípade trestnému činu nebezpečného prenasledovania súd I. inštancie sa inšpiroval rozhodnutiami súdov Českej republiky a to konkrétne rozhodnutím Najvyššieho súdu Českej republiky pod sp. zn. 6Tdo/142/2018 a 3Tdo/1041/2017.

52. Vo všeobecnosti platí, že pri nebezpečnom prenasledovaní dochádza nepochybne k zásahom do prirodzených práv obetí, predovšetkým k zásahu do jej dôstojnosti a súkromia a v niektorých prípadoch aj k zásahu na zdraví najmä psychickom. V takomto prípade potom vzniká obetí právo na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá jej konaním páchatel'a vznikla. V rámci tohto trestného činu nedochádza k zásahom do fyzickej integrity obetí, teda k ujme na telesnom zdraví. V danom prípade preto prichádza do úvahy odškodnenie, tzv. duševných útrap, ktoré je možné vymedziť ako vnútorné mučivé pocity (strach, utrpenie, negatívne vnímaný stres, smútok, znepokojenie, pocit poníženia a pod). Pod pojem duševných útrap je možné zahrnúť aj psychickú bolesť. Pri nebezpečnom prenasledovaní je cieľom páchatel'a vzbudiť na strane obeti strach a obavy a reakciu na takéto konanie môžu byť aj ďalšie psychické problémy obeti - nervozita, podráždenosť, ľakavosť, pocity vyčerpanosti, únava, strata chuti do života a pod.

53. Zo znaleckého posudku číslo 03/2016 vypracovaného v rámci trestného konania vyplýva, že konanie žalovaného sa u žalobcu v 1. rade prejavilo emocionálnou labilitou až depresívnym ladením, zníženou toleranciou voči stresu, zníženým sebedomím a negatívne ovplyvnil konsolidáciu jeho manželského života so žalobkyňou v 2. rade a kvalitu rodinného a spoločenského života.

54. U žalobkyne v 2. rade bolo zistené psychosomatické narušenie, úzkostné prejavy, sociálne stiahnutie so zníženou schopnosťou tešiť sa zo života, pocity ohrozenia a strachu v súvislosti s budúcnosťou a obavy, čo sa môže stať alebo čo môže očakávať od konania žalovaného. Konanie žalovaného narušilo nielen ich vzájomné vzťahy, ale aj vzťahy s deťmi a nepriaznivo ovplyvnilo aj ich pracovnoprávne vzťahy, preto prichádza v danom prípade do úvahy aj priznanie nemajetkovej ujmy.

55. V zmysle nálezu Ústavného súdu SR pod sp. zn. III. ÚS 280/2017 dňa 05.12.2017 pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady.

56. Súd I. inštancie z dôvodu neexistencie rozhodnutí súdu o priznaní nemajetkovej ujmy za zásah do súkromia konaním kvalifikovaným ako nebezpečné prenasledovanie tento porovnal so zásahom do súkromia úmrtím blízkej osoby pri dopravnej nehode alebo poskytnutí zdravotnej starostlivosti.

57. Je nepochybné, že pri zavinenom úmrtí blízkej osoby dochádza k podstatne vážnejšiemu neoprávnenému zásahu do súkromia pozostalých rodinných príslušníkov a to z dôvodu úplného zániku vzájomných citových a sociálnych väzieb.

58. Pokiaľ všeobecné súdy Slovenskej republiky pri úmrtí blízkej osoby priznávajú nemajetkovú ujmu v rozsahu 1000 až 100.000 EUR, podľa individuálnych okolností neoprávneného zásahu do súkromia pozostalých osôb, potom výška nemajetkovej ujmy požadovaná žalobcami sa javí ako neprimeraná.

59. Aj z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva v prípade H. c) a Slovenská republika vyplýva, že sťažovateľke bola priznaná nemajetková ujma v sume 25.000 EUR, pričom neoprávneným zásahom do jej osobnostných práv bolo usmrtenie oboch maloletých detí následkom závažného trestného činu. Náhrada nemajetkovej ujmy priznaná v uvedenom prípade za zásah do práva na súkromie zahŕňajúci aj právo na rodinný život, predstavovala sumu 25.000 EUR, pričom išlo o zásah spočívajúci v absolútnom rozvrátení rodinného života poškodenej, nakoľko došlo k súčasnému usmrteniu oboch (jediných) jej detí. Vo vzťahu k jednému dieťaťu by sa jednalo o čiastku 12.500 EUR.

60. Pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy, súd vychádzal aj zo zák. č. 274/2017Z.z. v znení účinnom ku dňu z právoplatnosti odsudzujúceho rozsudku žalovaného, z ktorého vyplýva konkrétne ustanovenia § 12 ods. 3, že pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, sexuálneho násillia, sexuálneho zneužívania má obeť trestného činu nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume 10 násobku minimálnej mzdy, teda v roku 2019, kedy nadobudol právoplatnosť odsudzujúci rozsudok vo výške 5200 EUR (minimálna mzda v roku 2019 bola určená sumou 520 EUR).

61. Potom vzhľadom na okolnosti predmetného neoprávneného zásahu, teda jeho samotnú dĺžku po dobu takmer jedného roka a pol, následky uvedeného konania na rodinnom a spoločenskom živote žalobcov popísanom v znaleckom posudku č. 03/2016 súd I. inštancie považoval za primeranú výšku nemajetkovej ujmy sumu 1.000 EUR vo vzťahu ku každému zo žalobcov. Pri určení výšky uvedenej nemajetkovej ujmy prihliadal na skutočnosť, že u žalobcov nedošlo k úplnému rozvratu rodinného života, ako je to v prípade zavinenej úmrtia blízkej osoby; došlo k postupnej konsolidácii ich manželského vzťahu, ktorého narušenie nebolo výlučne dôsledkom konania žalovaného, keďže jednou z príčin tohto narušenia bol aj mimomanželský vzťah žalobkyne so žalovaným.

62. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

63. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

64. Podľa čl. 3 ods. 1 CSP, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

65. Podľa čl. 3 ods. 2 CSP, výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

66. CSP nemá obdobné ust. § 142 ods. 3 O. s. p., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ust. § 142 ods. 2 O. s. p. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty, ale len dve. Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP. Nepatrný neúspech CSP aktuálne nepozná a zohľadňuje teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (str. 906 Komentára k Civilnému sporovému poriadku, nakladateľstvi C. H. Beck).

67. Aj z dôvodovej správy k ust. § 255 CSP vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá i systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Ako príklad uvádza dôvodová správa náhradu nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti. Vhodným riešením potom

bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

68. Vo vzťahu k výroku I. rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 30.09.2020 a vo vzťahu k výroku o priznanie nemajetkovej ujmy súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešným žalobcom voči neúspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

69. Pokiaľ ide o nárok žalobcov na zaplatenie nemajetkovej ujmy v spore o ochranu osobnosti, ktorého výška závisela od úvahy súdu bol žalobcom priznaný nárok na náhradu trov konania ako úspešnej strane sporu čo do právneho základu sporu v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté postupom podľa § 262

ods. 2 CSP. Pri nároku o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške zodpovedajúcej prisúdenej sume nemajetkovej ujmy.

70. Vo vzťahu k výroku II. rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 30.09.2020, ktorým bola zamietnutá žaloba o nároku o zdržanie sa neoprávnených zásahov, súd I. inštancie nárok na náhradu trov konania stranám sporu nepriznal. Žalobcovia boli v predmetnom nároku neúspešní a úspešnému žalovanému trovy konania nevznikli.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.